

man maa have en meget stærk Overbeviisning om, at den Samvirken af retsklærde Dommere og ikke retsklærde Dommere, hvorved Retfærdigheden skal stee Fyldest, at den Offentlighed og Mundtlighed, der skal afløse den gamle Skriftlighed og hemmelige Undersøgelse, ere de rette Midler til at tilveiebringe en god Retsspleie, lige betryggende for uskyldige Mistænkte som for Samfundet imod de Skyldige. Men har man erkjendt dette, og det naaget al den Engsteligbed, hvormed jeg troer Enhver maa indpøse, om de Bestemmelser, vi her tage, ere skikkelige til at træde ud i Livet, saa troer jeg tillige, at man maa anvende disse Midler i den videst mulige Udstrækning, saa troer jeg, at man maa benytte disse Midler i alle de Straffesager, hvor det paa nogen Maade er muligt; thi kun derved vil man kunne fyldestgjøre de Betingelser, som man fordrer for Tilveiebringelsen af en god Retsspleie; og paa den anden Side forekommer det mig, at man nødvendig maa bryde med de Rettsformer, som mere passe til det ældre System end til det nye System, man vil indføre. Naar jeg derfor skulde tillade mig en almindelig Erindring imod dette Lovarbejde, hvis fortrinlige Udførelse jeg iøvrigt ligesaa fuldt som de øvrige ærede Talere maa anerkjende, skulde det være den, at Mundtligheden ikke fuldstændig indtager den Plads, der tilkommer den. Det forekommer mig, at Mundtligheden endnu er noget for meget begrævet i de gamle Protokoller og de gamle Appelinstantser; jeg troer, at vi maa komme til at indføre Mundtlighed i en videre Udstrækning, end foreslaaet er i Loven, og derved vilde jo af sig selv den Appel, hvori man tidligere har søgt den nødvendige Sikkerhed, falde bort. Man maa have Troen til, at de Domstole, vi her indstiftede, ere gode, og at de Domme, de affige, ikke ret vel ville kunne forandres til noget Bedre. Har man ikke denne Tro, saa er det hele System, som man vil indføre, jo ikke synderlig modent endnu dertil. Jeg anvender det af mig saaledes Anførte paa Bestemmelserne i §§ 5 og 6, som omhandle Herreds- og Byretterne, eller, som jeg haaber de maa komme til at hedde, Distriktsretterne. Jeg troer, at man maa sætte Grændsen for disse Kompetence noget videre,

end den her er sat, skjøndt jeg erkjender, at de Oplysninger, som den høitærede Justitsminister meddeelte, gjøre Grændsen noget videre, end jeg havde forstaaet Udkaftet; men det forekommer mig, at der kun er to Veie at gaae: enten maa man indføre Rævninger ogsaa ved Underretterne, maaskee med et mindre Antal, eller ogsaa maa man indskrænke Underretternes Kompetence til, hvad man kalder offentlige Politisager, saa at de allerfleste egentlige Straffesager komme til at henhøre under Rævningeretten. Det kunde vel være, at den sidste Veie vilde være den retteste at gaae, og dette vilde jeg aldeles Intet have imod. Man kunde altsaa sætte Kriteriet paa de Forbrydelser, der skulde paafjendes af Rævningeretten, til at være: for det Første alle egentlige Misgjerninger og for det Andet de Sager, der angaae Forbrydelser, som ansees som vanærende i den offentlige Mening eller, selv om dette ikke er Tilfældet, medføre en betydelig Straf. Jeg troer man maa kunne benytte begge disse Momenter til passende at bestemme Grændsen, saaledes at det deels er Forbrydelsens Bestaafenhed og dernæst tillige en vis Straffegrad, der bestemte Grændsen for de Sager, der skulde ind for Rævningeretterne. Naar man saaledes tager den allerførste Deel af Straffesagerne ind under Rævningeretterne og naar man da tillige satte de Bødesager, der kunde være Gjenstand for Appel, til den Størrelse, her i Lovforslaget er fastsat, saa vilde der jo ikke blive mange Appelsager tilbage, og saa vilde man, naar disse sidste Sager i Særdeleshed undergaves en summarisk Behandling, og man ikke tillader undtagen i ganske ekstraordinaire Tilfælde Appel i disse Sager, kunne benytte Mundtligheden i en ganske anden Udstrækning, end den er givet Raaderum i nærværende Lovudkast. Jeg hørte vel igaar, at idetmindste eet høitaget Medlem her i Salen var meget tilfreds med Kredsrættene. Det forekommer imidlertid mig, at man meget godt kunde undvære dem. Jeg troer, at naar man, saaledes som jeg har tænkt mig det, fik de allerfleste Straffesager henførte til Rævningeretterne, fik de Straffe, der idømmes ved en summarisk Behandling af Herreds- og Byretterne, bestemte saaledes som i Lovforslaget, saa vilde der saa godt som Intet, idetmindste meget